

УДК 340.1

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРАВОТВОРЧОСТІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ ЮРИДИЧНИХ НАУК В УКРАЇНІ

Студент Д.К. Бугай, гр. БП-13,
студент Зубрицька А.Д. гр. БП-2-16
Наук. керівник к.н. з держ. упр. Н.В. Кулак
Київський національний університет технологій та дизайну

Проблемам формування та функціонування джерел права присвячена велика кількість досліджень, як зарубіжних, так і вітчизняних вчених. Різні їх аспекти висвітлювалися в працях: С. Алексєєва, В. Баранова, Ж.-Л. Бержеля, Л. Зівса, В. Лазарєва, М. Марченка, Н. Пархоменко, П. Рабіновича, О. Скаун, Ю. Тихомирова та ін.

Система джерел права є поліструктурним утворенням, у межах якого нормативно-правові приписи взаємоузгоджуються та об'єктивуються у відповідних зовнішніх формах. У межах системи джерел права виокремлюють певні підсистеми: нормативно, договірну, прецедентну, звичаєву, а у межах системи нормативно-правових актів можна виокремити систему законодавства [3].

В українській юридичній науці та практиці використовується поняття “система законодавства” у широкому його розумінні: як сукупності всіх чинних нормативно-правових актів української держави. Хоча це поняття у такому його розумінні вже не лише не відповідає сучасним потребам, а й породжує юридичні колізії та інші недоліки.

Система права – це об'єктивне явище, яке виникає у зв'язку з регулюванням складної системи суспільних відносин, що має внутрішню будову, яка виражається в єдності та узгодженості діючих у країні правових норм і розподіл права на самостійні структурні елементи. Система права – це об'єктивно обумовлена системою суспільних відносин внутрішня структура права, що складається із взаємопов'язаних норм, які логічно розподілені за галузями, підгалузями та інститутами. Проте із всіх структурних частин «галузі права є самими великими складовими частинами системи права. Вони являють собою сукупність відносно відособлених, автономних юридичних норм, що регулюють певну область (сферу) суспільних відносин.

Правова система України є унікальним правопорядком, що відрізняє її від інших систем світу, оскільки кожний ментальний тип культури традиційно наводить порядок по-своєму, генетично успадковуючи досвід попередніх поколінь.

Національна правова система знаходиться у перехідному періоді між минулим не гуманістичним «законопорядком» та майбутнім європейським цивілізаційним правовим життям. Сучасний стан правопорядку в Україні впродовж свого двадцятилітнього існування показав свою неспроможність

дієво впливати на суспільство, демонструючи мімікрію нежиттєздатної старої правової системи.

Перехід від одного правопорядку як якісно сталого стану певної правової системи до іншого можливий лише через правовий хаос, який можна розуміти як надлишок норм, процедур, інституцій, концепцій тощо, які, з одного боку, відтворюють стару правову культуру, правове мислення і правосвідомість, а з іншого – формують нову правову культуру, правове мислення і правосвідомість як певні духовні інструменти перетворення соціальної дійсності. Феномен «правова система» являє собою складне та функціональне явище та надає додаткові аналітичні можливості для комплексного аналізу правової сфери життя суспільства, а цінність використання категорії правової системи для юриспруденції полягає у можливості за її допомогою комплексно проаналізувати всю правову сферу життя суспільства, виявити найсуттєвіші закономірності, що складаються між її частинами та у стосунках з іншими суспільними явищами [5].

Правова система має особливе призначення в правовому житті, тому що відображає баланс інтересів різних соціальних груп, класів суспільства. Ці інтереси отримують відображення в праві, законах та інших частинах системи у вигляді державної волі, яка спирається на можливість владного примусу до відповідної поведінки і покарання порушників юридичних приписів [7].

Література

1. Критерии выделения отраслей права / [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.finteoria.ru/vidotraslprava.html>.
2. Скакун О.Ф. Теорія держави і права (Енциклопедичний курс) : [підручник] / О.Ф. Скакун. – Харків : Еспада, 2006. – 776 с.
3. Черданцев В.Ф. Теория государства и права / В.Ф. Черданцев. – М., 1999. – С. 187.
4. Иоффе О.С. Советское гражданское право : [курс лекцій] / О.С. Иоффе. – Л.: ЛГУ, 1958. – С. 17.
5. Мірошніченко М. І. Реформування правової системи України: до питання інноваційних методологічних підходів у побудові теоретичної моделі, адекватної вимогам часу // Актуальні питання реформування правової системи України: Зб. наук. ст. за матеріалами IV Міжнар. наук.-практ. конф., Луцьк, 2007, 1–2 черв.: У 2-х т. / Уклад. Т. Д. Климчик, І. М. Якушев. – Луцьк: РВВ «Вежа» Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2007. – Т. 1. – 506 с. – С. 85.
6. Кулак Н.В. Загальні тенденції державного регулювання інноваційного розвитку сфери підприємницької діяльності// Молодий вчений: Науковий журнал.- Вип.. № 12.1 (40) грудень, 2016 р. Херсон: Вид-во ТОВ «Видавничий дім «Гельветика», 2016.- С.129-135.
7. Правова система України: історія, стан та перспективи розвитку у 5 т. – Х.: право, 2008. – Т. 1: Методологічні та інформаційно-теоретичні проблеми формування і розвитку правової системи України / За заг. ред. М. В. Цвіка, О. В. Петришин. – 728 с. – С. 705.